

תתאי, ועל דא ודאי שְׁעִיר וְלֹא אַחְרָא. כפּוּר, אַמַּאי אַקְרִי כפּוּר, אֶלֶּא בְּגִין דְּנִקִּי כָּל מְסֻאָבוּ, וְאַעֲבַר לִיָּה מִקְמִיָּה, בַּהֲהוּא יוֹמָא. וְעַל דָּא, יוֹם כפּוּר: יוֹמָא דְּנִקְיוּתָא, וְהָכִי קָרִינָא לִיָּה. כְּתִיב (ויקרא טז) פִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, פִּי הַיּוֹם הַזֶּה מִיבְעֵי לִיָּה, מָאִי כִּי בַיּוֹם הַזֶּה. אֶלֶּא בְּגִין דְּאִתְדַּכִּי מִקְדָּשָׁא לְעֵילָא, וְאִתְנַקִּי (נ"א וְאִתְנַהֵר), כְּתִיב פִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם. יִכְפֹּר וַיִּנְקֵי בְּקַדְמִיתָא בַיּוֹם הַזֶּה, בְּגִין דִּיתְדַכִּי, וְלִבְתַּר עֲלֵיכֶם.

ועל זה ודאי שעיר, ולא אחר. כפּוּר, מדוע נקרא כפּוּר? אֶלֶּא מִפְּנֵי שְׂמִנְקָה כָּל טְמֵאָה וּמַעֲבִיר אוֹתָהּ מִלְּפָנָיו בַּיּוֹם הַהוּא. וְעַל זֶה יוֹם כפּוּר יוֹם שֶׁל נִקְיוֹן, וְכָף קוֹרָאִים לוֹ, שְׂכַתוּב (ויקרא טז) פִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם. פִּי הַיּוֹם הַזֶּה צְרִיף לוֹ לְכַתּוּב! מַה זֶה פִּי בַיּוֹם הַזֶּה? אֶלֶּא מִשּׁוּם שְׂמִטָּה מִקְדָּשׁ לְמַעֲלָה וּמִתְנַקֵּה (ומאיר), כְּתוּב פִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם. יִכְפֹּר וַיִּנְקֵה בַתְּחִלָּה בַּיּוֹם הַזֶּה, כְּדִי שִׂיטְהַר, וְלִבְסוּף עֲלֵיכֶם.

עוד, יִכְפֹּר בַּיּוֹם הַזֶּה, וַיִּנְקֵה לוֹ בַתְּחִלָּה. וְכָל זֶה עֲלֵיכֶם, בְּסִבְתְּכֶם צְרִיף לְנִקּוֹת אוֹתָהּ, וְלְטַהַר אוֹתָהּ תְּחִלָּה. יִכְפֹּר - מִי יִכְפֹּר? אֶלֶּא זֶהוּ עוֹלָם הַעֲלִיּוֹן שְׂמַאִיר וּמִנְקָה לְכֻלָּם. וְעַל זֶה כָּל צְדָדִים רְעִים, שְׂנֵקְרָאִים מְצוּלוֹת יָם, עוֹבְרִים. וְכִמּוֹ שְׂאוֹתָן מְצוּלוֹת יָם תְּלוּיוֹת, כְּף גַם תְּלוּיוֹת שְׂעֵרוֹת (שְׁלוֹ, שְׁהוּא צד) שְׁלוֹ, שְׁהוּא צד שְׁלֵהֶם, וְשְׂעִיר שֶׁל הַצֵּד הַהוּא לֹא חֵלֵק.

כִּמוֹ זֶה כְּתוּב, (שם) וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְמֵאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשַׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאתָם צְרִיף לוֹ לומר! אֶלֶּא לְהִנָּאֵה שְׁלֵהֶם. מִכָּאֵן וְהִלָּאֵה לְכָל חַטָּאתָם, שְׁלֵא יְכוּל הַמְּקַטְרֵג לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם (ועל זה) בַּיּוֹם כפּוּר, שְׁהוּא הַעֲבֵרַת כָּל הַחֻבוֹת וְנִקְוֵי שְׁלֵהֶם. צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְנִקּוֹת עֲצָמָם וְלִלְכַת יַחְפִּי רַגְלִים כְּמִלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן. חֲמֵשׁ עֲנוּיִים כְּדִי לְהַעֲזֹר בַּחֲמֵשׁ צְדָדִים עֲלִיּוֹנִים שְׁיֻם הַכפּוּרִים מוֹצִיא אוֹתָם, וְהֵם שְׂעִירִים שְׁלוֹ.

ואם שתיה מחשיב, שְׁהִיא מְצַד שֶׁל יִצְחָק, הָרִי שְׁשָׁה. וְאַף עַל גַּב שְׂבַכְלָל אֲכִילָה הִיא, וְאַזּוּ הֵם שְׁשָׁה, וְעֲנוּי אַחֲרוֹן תְּשַׁמִּישׁ הַמְּטָה הוּא, וּבְדַרְגָּה שְׁשִׁית

הוּא, יִכְפֹּר בַּיּוֹם הַזֶּה, וַיִּנְקֵי לִיָּה בְּקַדְמִיתָא, וְכָל דָּא עֲלֵיכֶם, בְּגִינְכוֹן אֲצִטְרִיף לְנִקְאָה לִיָּה, וְלִדְכָאֵה לִיָּה בְּקַדְמִיתָא. יִכְפֹּר, מָאֵן יִכְפֹּר. אֶלֶּא דָּא הוּא עֲלֵמָא עֲלָאֵה, דְּנִהֵר וְנִקִּי לְכֻלָּא. וְעַל דָּא כְּלָהּוּ סְטָרִין בִּישִׁין, דְּאִקְרוּן מְצוּלוֹת יָם, אִתְעַבְרוּ. וְכִמָּה דְּאִינוּן מְצוּלוֹת יָם תְּלִיין, הָכִי נְמִי תְּלִינָא שְׂעִירָא (ס"א דִּילִיָּה, רְהוּא סְטָרָא וְכוּ) דִּילִיָּה כָּל הַהוּא סְטָרָא דְּלֵהוּן, וְשְׂעִירָא דְּהַהוּא סְטָרָא לֹא שְׂעִיעַ.

בְּגוֹזְנָא דָּא כְּתִיב, (ויקרא טז) וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְמֵאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשַׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאתָם מִבְּעֵי לִיָּה, אֶלֶּא לְהִנָּאֵה לְהוֹן, מִכָּאֵן וְלֵהִלָּאֵה לְכָל חַטָּאתָם דְּלֹא יְכִיל מְקַטְרָגָא לְשַׁלְטָאֵה עֲלֵיהוּ (ועל דא) בַּיּוֹמָא דְּכפּוּר, דְּאִיָּהוּ קְנוּחָא דְּכָל חוֹבִין, וְנִקְוֵי דְּלֵהוֹן. בְּעָאן יִשְׂרָאֵל לְנִקְאָה גְּרַמִּיָּהוּ, וְלִמְהַף יַחְפִּי רַגְלִין, כְּמִלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן. חֲמֵשׁ עֲנוּיִין, בְּגִין לְאַסְתֵּייעָא בְּחֲמֵשׁ סְטָרִין עֲלִיּוֹן, דִּיּוֹמָא דְּכפּוּרִי אֲפִיק לֹון, וְאִינוּן תְּרַעִין דִּילִיָּה.

ואי שתיה קא חשיב, דְּאִיָּהוּ מִסְטָרָא דִּיִּצְחָק, הִיא שִׁית, וְאַף עַל גַּב דְּבַכְלָל אֲכִילָה אִיָּהוּ, וְכַדִּין אִינוּן שִׁית, וְעֲנוּיָא בַתְּרָאֵה תְּשַׁמִּישׁ